

DEBRECZENI UJSÁG

HÁJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÓRA 2,40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P.
EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 F.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITEZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HG.
UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH-U. 3. FÜLDSZINT. TELEFON: 21-41.

Debrecen, 1933. április 29.

Szombat

XXXVII. évfolyam 95. szám

Prágáig csapott a revízió hullám

Prágában a régi lanton új hurokat pengetett Benes s ezekre a hangokra most már fokozottabban felügyelhet nemcsak a hivatalos magyar kormány és az ország közvéleménye, de az európai közhangulat is. A revízió kérdése egymásután töri át a legszilárdabbnak látszó bástyákat is s az idők jele, hogy Benes ma már nem a békeszerződések sérthetlenségének és szentségének tanát hirdeti, hanem bizonyos „ellenszolgáltatások” fejében elismeri, a békeszerződések revíziójának lehetőségét. Sok zavaros víz folyt le Európa folyóin, amíg eljutottunk oda, hogy a békeszerződések sugalmazói és megalkotói is változtattak eredeti fel fogásukon. Hogy ez bekövetkezett korántsem tulajdoníthatjuk annak a könnyű külpolitikai dogmának, hogy „az idő nekünk dolgozott”, mert dolgozhatott volna itt az idő homok-órája ezer lóerővel, ha ugyanakkor egy sorsába belenyugodott, aléltóságába esett Magyarország s annak vezetői ölbetett kézzel nézik, mint pereg napok s évek múlásával a népek történelmének fímlje a szeme előtt s Ladányi magyarja közben megelegettedt volna a busongó pipázással. A magyar nemzet, kezdve a legmagasabb közjogi méltóságot viselő férfitől a legutolsó bojtárlegényig megtette a kötelességét az elmúlt vészterhes időkben. Komoly, céltudatos irányítás érvényesült a kormányzat részéről s az elhangzott óhajtások, kívánságok és központi irányítások szava nem volt pusztába kiáltó hang. A nemzet lelkiületének mélyéből fagadt gondolatban, a revízióra való törekvésben egy volt és egy lesz a célig minden magyar.

A Nemzeti Munkatervben lefektetett céltudatos külpolitikai elgondolások gyümölcsének kell tekintenünk azt a tényt, hogy ma már egyetért Európá az egységes magyar revizionista felfogással s ez szerves és lényeges része az egyetemes revízióra való törekvés anyagának. MacDonald és Mussolini találkozójából megszületett a római terv, amely Európa felszántott nyugalmát a revízió keresztülvitelével kívánja nyugalmi szintbe vinni. Az események ettől a dátumtól kezdve egymást követték. A francia politika is irányváltotatáson ment keresztül. Már Párisban sem beszélnek a békeszerződések megmozdíthatatlan szentségéről. Ennek a francia politikai irányváltotatásnak kell tekintenünk Benes legutóbbi expozéját is, amely figyelemreméltó kitételei mellett is a francia külpolitika kaptafáján nyugszik. Elismeri ugyan a békeszerződések megváltoztatásának a lehetőségét, de ezt feltételekhez köti. A feltételek megfogalmazásában viszont olyan ingoványos, lápos területet jelöl meg, amelyen alig lehet

A népszövetség pénzügyi bizottsága hozzáfogott a magyar gazdasági kérdések tárgyalásához

Imrédy Béla pénzügyminiszter nagyjelentőségű tárgyalásai Genfben

Genf, április 28.
Imrédy Béla pénzügyminiszter tegnap este Genfbe érkezett. A nemzetek szövetségének pénzügyi bizottsága pénteken reggel a magyar pénzügyi és gazdasági helyzet tárgyalásával foglalkozott, amelyet

egész nap folytatott. A tárgyalás a pénzügyminiszter előadásával kezdődött, majd részletes vita fejlődött ki, amelynek során a bizottság nagy érdeklődést tanúsított az ország problémáit iránt. Imrédy pénzügyminiszter este

Norman Dawist kereste fel, akivel különböző időszertei gazdasági kérdésekről folytatott megbeszélést. — Magyarország pénzügyminisztere előreláthatólag még napokig marad Genfben.

Nemzetközi vámfegyverszünet vezet be a világgazdasági értekezletet

Roosevelt elnök csatát nyert a dollárfelhígítási offenzívában — Ötven százalékgig csökkentik a dollár arany értékét — Roosevelt, MacDonald és Herriot terve a „világbéke” biztosítására

London, április 28.
A Morning Post értesülése szerint beavatott körökben azt hiszik, hogy a világgazdasági értekezlet holnap Londonban összejövő előkészítő bizottsága határozott alakot fog adni annak a tervnek, amely a világgazdasági értekezlet bevezetéséül nemzetközi vámfegyverszünetet

Hígítják a dollárt

Washington, április 28.
A washingtoni szenátus a dollárfelhígítási törvényjavaslat tárgyalása során 53 szavazattal 36 ellenében elvetette Reed szenátor módosító javaslatát, mely szerint az elnök nem nyerheti felhatalmazást a dollár aláértékelésére.

akar kötni. A vámügyi fegyverszünet tervezete értelmében valamilyen nyi államot felhívják, hogy csatlakozzanak egy úriemberi megállapodáshoz, amely kimondaná, hogy április 29-től kezdve a londoni értekezlet egybeüléséig fentartják a jelenlegi helyzetet.

Ezzel a kormány a dollárfelhígítási körüli csata első összecsapását megnyerte. A vita során Glass szenátor a dollárfelhígítást nemzeti gyalázatnak és a kötelezettségek nyílt megtagadásának mondtotta... Egy másik érdekes hírt is jelentet-

nek Amerikából. A Maine állam által legutóbban kibocsátott egyváltó dolláros utépitési köcsön aláírás felhívása kifejezetten hangsúlyozza hogy a köcsönt nem a „Jelenlegi súly és ínom-ságu aranyértékkel”, hanem „törvényes pénzzel” fizetik majd vissza.

Ez az első amerikai államköcsön amely kifejezetten különbséget tesz az aranydollár és a papír-dollár között.

Roosevelt és Herriot leszerelési terve

London, április 28
A Daily Herald diplomáciai leve

szilárd építményül utat találni. Ha Benes expozéjának revizionista feltételeiről akarnánk értekezni, arra kényszerülnénk, hogy ósvényeket keressünk ebben az ingoványban, de ki tudja a cseh külpolitikai faktor nem vezetne-e bennünket olyan csatlába, ahonnan halos volna kiutat találni.

Azt mondja Benes, hogy a revízió csak nyugodt légkörben lehetséges. Szerinte ez nyilván azt jelentené, hogy a magyar nemzet gombolkózzon ki teljesen, írítse ki gazdasági tárházait, nyissa meg a határokat, forgassa ki zsebét, nyomion el minden megmozdulást, ami nekik talán nem tetsző s így egy megteremtett nyugalmi légkörben legyen befogadóa egy Prágában elkészített revíziótervnek. A magyar nemzet fel fogása a lényeg szempontjából teljesen szöges ellentétben Benes kívánságai-

val, csak a sorrend kell hogy másképp következék. Szerintünk első a revízió és aztán magától jön a nyugalom. Addig szólni sem lehet a kedélyek lecsillapodásáról, az európai és balkáni kisállamok megbékéléséről, amíg a Trianonban elkövetett szörnyű igazságtalanságot nem küszöbölik ki. Ha ez megtörténik, akkor úgy gazdaságilag, mint politikailag semmi akadály sincs a legösszintébb s legbensőbb jó szomszédi viszony megteremtésének.

Benes feltételei között tiltakozik az ellen, hogy külső nyomás érvényesüljön a revízió eszméjében. Teljesen aláírjuk a cseh külügyminiszter felfogását, mert mi is azt valljuk, hogy a kisaniant-államok saját jól fel fogott érdekeikben mindenféle külső erőszak nélkül ismerék fel az igazságot, ami elsősorban az ő érdekeik, mert ettől függ jövőjük, fenn-

maradásuk és boldogulásuk. Harmadik feltétele Benesnek, hogy a revízió „egyenértékű ellenszolgáltatások mellett történjék.” Ez aztán már egészen érthetetlen. Nem tudjuk mi-féle csereberére gondol Benes, milyen anyagi vagy eszmei börze adásvételi transzaksióját kívánja lefolytatni a revízió gondolatával, de nem is kutatjuk. A magyar álláspont a revízió megvalósításakor hallani sem fog ilyen „egyenértékű ellenszolgáltatásokról”, mert mi a revízióval az elkövetett igazságtalanság orvoslását keressük s ha ez bekövetkezik, azzal az érzéssel zárjuk le történelmünk eme legsötétebb korszakát, hogy az emberi élet egyik legnemesebb törekvése, az igazság szentségének diadalrajutása e kor életében nem volt utópia, hanem testetöltött valósággá vált.

ezője jelenti, hogy Roosevelt és Herriot a következő leszerelési tervben állapodott meg:

Franciaország elei biztonsági követeléseit és hajlandó leszerelni azal a feltétellel, hogy Németországnak tíz évig nem engedik meg, hogy haderejét a versaillesi szerződésben megállapított színvonal fölé emelje. Ezalatt állandó leszerelési bizottság

ellenőrzi majd a fegyverkezéseket valamennyi országban. Ennek ellenében Franciaország messzemenő minőségi és mennyiségi leszerelési tervet hajt végre két, egyenként öt-éves részletben, az Egyesült Államok viszont aláírják a konzultatív egyezményt és nem akadályozzák meg a szankciók alkalmazását a támadókkal szemben.

Újabb öt pont a világbékéért

London, április 28.

A New York Times washingtoni levelezője a kormány egyik tagjától határozott alakban úgy értesült, hogy a június 15-i esedékességek megfizetése után az adósságok bizonyos módosítása várható, de csak minden egyes nemzet javára külön-külön.

A New York Times washingtoni levelezője szerint Roosevelt, Macdonald és Herriot a világbéke biztosítására a következő tervet dolgozták ki:

5. A párisi egyezményt konzultatív egyezménynek látják el.

Pertinax washingtoni jelentése szerint Macdonald és Roosevelt között megállapodás jött létre arra nézve, hogy a dollár és a font stabilizálását lehetőleg még a világgazdasági konferencia összehívása előtt megvalósítják.

A tegnapi megbeszélések arra val-

lanak, hogy Roosevelt az adósságok kérdését a londoni értekezlet általános keretében öhajti rendezni.

Amerika nem ad haladékokat a háborús adósságokra

Washingtoni hivatalos körökben csütörtökön este hangsúlyozták, hogy semmiestre sem lehet arról szó, hogy a június 15-én esedékessé váló háborús adóssági részletekre haladékokat adjanak. Az amerikai kormány az esedékes fizetések teljesítését várja. Abban az esetben, ha a kongresszus az inflációs törvényt elfogadja, úgy az adós államoknak megkönnyítik a fizetést azáltal, hogy tartozásaik egy részét esüstben fizethetik. *Június 15-én összesen 144 millió dollár háborús adósság válik esedékessé.*

Hírek szerint Franciaország ugyan olyan elbánásban részesülne, mint a többi adósállam, de csak abban az esetben, ha december 15-én elmarad fizetési részletét teljesíti.

Csütörtökön este azt is megbeszéltek, hogy a legközelebbi hat hónapban a háborús adósságokat 200 millió dollár erejéig az adós államok esüstben fizethessék.

A szenátus is elfogadta az inflációs törvénynek azt a szakaszát, amely az elnököt felhatalmazza arra, hogy a *dollár aranyértékét egészen 50 százalékkal csökkenthesse.*

A szenátusban a javaslatot 53 szavazattal 20 ellenében fogadták el.

Egy nap alatt hatvankét kommunista vezért tartóztattak le Bécsben

Május elsején le akarták tartóztatni az osztrák minisztereket — Katonai megszállás alá kerül a bécsi belváros

Bécs, április 28.

Az osztrák fővárosba belopódzott kommunisták vezéreseményekre készültek a közelgő május elseje alkalmából. Röpiratok ezreiben bujtogatták a baloldali emeleket, hogy szállják meg a minisztériumokat, középületeket, közműveket, majd tartóztassák le a minisztereket s a pártok vezéreit. Ennek következtében a bécsi rendőrség egy nap leforgása alatt hatvankét kommunista-vezért tartóztatott le.

Ausztria kormánya a kommunista összeesküvés kapcsán erélyes intéz-

kedéseket tett a május elsejei zavargások megelőzésére. Így a belvárost katonailag fogják megszállani s a Ringstrasséra senkít sem engednek be igazolás nélkül. Exponált helyeken gépfegyvereket állítanak fel, sőt páncélautók is lesznek a főbb utvonalakon.

A „Reichspost” nagy cikkben számol be az eseményekről s kijelenti, hogy a bécsi kommunisták a tervezett lázadást a németországi antiszemitaizmus megtorlására akarták rendezni.

Ma féláru szelvényes előadás a Vigszínházban

A legújabb magyar hangosfilm, a

„Kisértetek vonata”

az izgalmas vigjátéka 10 felvonásban.

Főszerepben: Röck Marika, Törzs Jenő, Beregi Oszkár, Gombaszögi, Turay, a futballista.

ELŐADÁSOK KEZDETE: 5—7—9 órákor.

Vigszínházban hétfőtől: A BOLDOGSÁG MUZSIKÁJA Eggert Mártával.

„DEBRECENI UJSÁG”	„DEBRECENI UJSÁG”
SZELVÉNY	SZELVÉNY
FÉLÁRU-JEGY váltására fogosít egy személyn részére	FÉLÁRU-JEGY váltására fogosít egy személyn részére
VIGSZÍNHÁZ	VIGSZÍNHÁZ
április 29-iki hármelyik előadására.	április 29-iki hármelyik előadására.

A kormány céltudatos politikája általános javulást hoz a magyar életbe

A békereviziót minden leigázott állam javára egységesen kell megoldani — Kánya Kálmán és vitéz Gömbös Gyula beszéde a pénzügyi bizottságban

Budapest, április 28.

A képviselőház pénzügyi bizottsága pénteken délelőtt a külügyi tárca költségvetését tárgyalta. Több baloldali felszólalás után dr. Eckhardt Tibor hangsúlyozta a magyar-német jóviszony kiépítésének szükségességét.

Ezután dr. Kánya Kálmán külügyminiszter beszélt a revízió kérdéséről. Ezen a téren a külügyminisztérium a leghelyesebb közeputon halad.

A párisi környeki békek szoros összefüggésben állanak egymással s a revíziót egységesen kell megoldani.

A magyar kormány továbbra is minden körülmények között a szabad kéz politikáját fogja követni. Csakis ilyen politika alapján tarthatunk fenn barátságos, vagy legalább is korrekta viszonyt minden állammal.

Az osztrák Anschluss kérdése

— Az Anschluss kérdése — mondomta ezután a külügyminiszter, — ezidőszent nem fenyeget.

Megváltozódásom szerint a Hitler-kormány még évekig főleg belpolitikai ügyekkel lesz elfoglalva és ezért tartózkodni fog attól, hogy nagy horderejű külpolitikai kérdéseket hozzon színpadra.

Ezt igazolja a kancellárnak a birodalmi nyilvánosságban mondott beszéde is, amelyek szerint a német kormány minden állammal békés viszonyt öhaj fenntartani, ha Németország egyenjogúságát elismerik.

A bizottság ezután elfogadta a költségvetést, majd a kormányzóság, az országgyűlés, állami számvevőszék, közigazgatási bíróság és miniszterelnökség költségvetését tárgyalta.

Gömbös miniszterelnök a racionalizáláslról

Farkas Tibor, Korniss Gyula, Zsindely Ferenc, Rassay Károly, Kálnoky-Bedő Sándor felszólalása után a miniszterelnök válaszolt:

— Az általános politikai vonalvezetés szempontjából igen sok felszólalás hangzott el. Az a demokratikus fejlődés, amely Magyarországon észlelhető, legjobban megfelel a nemzet érdekeinek.

A miniszterelnök ezután a racionalizálás kérdését világította meg, melyet helyes magyar kifejezéssel a közigazgatás egyszerűsítésének nevez. Ezt a kérdést a leg sürősebben meg kell oldani és amikor a Ház és közvélemény megtakarításokat sürget a költségvetésben, meg kell állapítani, hogy ez a kívánatos megtakarítás ezentul már csakis az állami apparátus egyszerűsítése után valósítható meg. Az egyszerűsítés problémája nem könnyű, mert annak megoldásába anyagi egyéni és személyi érdekek ütköznek, hogy a mélyreható reformokat csakis igen céltudatos és előrelátó kormányintézkedésekkel lehet végrehajtani. Egyébként az egyszerűsítés nem a kormánybiztoson, hanem magának a kormánynak és az egyes tárcák vezetőinek szerves, okos és céltudatos munkáján múlik. Szociális gondolat hevitette át a kormány egész működését.

Hangoztatta, hogy a szociális po-

litika nem lehet a magyar gondolkörön kívül álló célkitűzés, hanem annak olyan központi gondolatnak adott kifejezést, hogy a jövőben nem földbirtokreformot, hanem telepítési politikát kell csinálni a kormánynak. A kormány telepítési kérdésnek megoldása tekintetében már megfelelő intézkedéseket tett folyamatba. A mezőgazdasági üzemi statisztika kiépítését az összes termelés és értékesítési problémák szempontjából elkerülhetetlenül szükségeseknek tartja, azért fontos e statisztika, mert ez rendelkezésünkre bocsátja mindazokat az adatokat, amelyek a termelési, értékesítési és külkereskedelmi politika folytatása szempontjából nélkülözhetetlenek. Ez vonatkozik az ipari kérdésekre is.

Telepítési politikára van szükség

Ezután a telepítés kérdéséről szölet a miniszterelnök és annak a felfogásnak adott kifejezést, hogy a jövőben nem földbirtokreformot, hanem telepítési politikát kell csinálni a kormánynak. A kormány telepítési kérdésnek megoldása tekintetében már megfelelő intézkedéseket tett folyamatba. A mezőgazdasági üzemi statisztika kiépítését az összes termelés és értékesítési problémák szempontjából elkerülhetetlenül szükségeseknek tartja, azért fontos e statisztika, mert ez rendelkezésünkre bocsátja mindazokat az adatokat, amelyek a termelési, értékesítési és külkereskedelmi politika folytatása szempontjából nélkülözhetetlenek. Ez vonatkozik az ipari kérdésekre is.

Javul a magyar helyzet

Befejezésül a miniszterelnök rámutatott arra, hogy Magyarország helyzete általában minden vonatkozásban javult és meggyeztet, hogy ez a javulás igen szoros összefüggésben áll a kormány céltudatos politikájával, amely céltudatos, egészséges politika egyébként a további javulás lehetőségét is magába foglalja. Gazdasági tekintetben is mutatkoznak a javulás jelei. A magyar népek éreznie kell, hogy az ő kormánya 100 százalékos gondoskodni kíván érdekeiről és ha ez a gondoskodásra valló törekvés nem is jár mindig 100 százalékos eredménnyel, ennek oka egyes-egyedül a viszonyok kényszerítő erejében rejlnek. A miniszterelnök felszólalása után a bizottság a miniszterelnökség és a kisebb tárcák költségvetését úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Roosevelt leszállította a saját fizetését

London, április 28.

Roosevelt elnök önmagán is alkalmazta azt a rendeletet, amellyel valamennyi közalkalmazott fizetését 15 százalékkal leszállította. Ennek alapján a neki járó 6250 dollár helyett csak 5400 dollárt vett fel első havi fizetéseként az államkincstártól.

MANIU ELLENZÉKBE VONUL

Bukarest, április 28.

Popovici igazságügyminiszter és Mihalache földmivélsügyi miniszter megérkeztek Szovátára és megkezdtek a tárgyalást az ott tartózkodó Maniu Gyula volt miniszterelnökkel, hogy rábíriák lemondása visszavonására. Mihalache kijelentette, hogy a párt szempontjából szükségesnek tartja, hogy továbbra is kormányon maradjon. Maniu ezzel szemben a haladéktalan ellenzékbe vonulást tartja helyesnek.

„A magyar nemzet, ha későn is, megtette kötelességét hőseivel szemben“

Vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök a felsőház ülésén hatalmas beszédben indokolta meg a rokkant-törvényjavaslatot — József királyi herceg felszólása vezette be a vitát

Budapest, április 28.

A felsőház pénteki ülésén *Wlassics* Gyula báró elnök hegyeletos szavakkal emlékezett meg Concha Győző felsőházi tag haláláról, majd áttértek a rokkant-törvényjavaslat tárgyalására. Vitéz Hellebronth Antal bizottsági előadó ismertette a rokkant-törvényjavaslatot.

József királyi herceg volt a vita első szószóka.

— Hosszu évek óta várnak a rokkant hősök, özvegyek és árvák arra, — kezdte beszédét a királyi herceg, — hogy a nemzet lerója velük szemben háláját. *Várnak arra, amit ugyan nem ígérték meg nekik, de aminek teljesítése a nemzet becsületbeli kötelessége.* Nem azért küzdött a magyar katona, hogy azután ne gondoljanak róla.

— Koronatanúja vagyok annak, hogy a haldokló katona, a rokkant várt katonai utolsó szavában mindenkor a hazát említette. Azért küzdöttek a magyar katonák, hogy a hazát megmentse a pusztulástól. De éppen ezért a társadalomnak, a nemzetnek becsületbeli kötelessége most viszonyozni ezt neki.

— Többször sürgettem a rokkant-törvény megalkotását. Mindig megígérték, de mult az idő és nem történt semmi. Végre jött egy kormány, amely komolyan a kezébe vette ezt a kérdést és alaptörvényt hozott a törvényhozás elé. *Hangsúlyozom, hogy alaptörvény, amelyet tovább lehet növelni, uton fejleszteni, hogy idővel tökéletesen gondoskodhassanak majd a rokkantokról, özvegyekről és árvákról.*

— A társadalomnak is kötelessége teljes erejével átámasztani ezt a törvényjavaslatot azzal, hogy azokat a rokkantakat, akik gyárakban, birtokokon alkalmazhatók, alkalmazza is. Felszólítom a birtokosokat és gyártulajdonosokat, tegyenek meg mindent, hogy a lehetőség szerint alkalmazzanak rokkantakat, hogy ne legyenek kénytelenek az utolsó koldulni.

A királyi herceg a törvényjavaslatot, mint továbbfejlesztésre alkalmas alapot, elfogadta.

A miniszterelnök beszéde

A nagy tapsal fogadott beszéd után vitéz *Endrey* László, *Csanády* Frigyes, *Balogh* Jenő és *Szeberényi* Lajos szólaltak fel a vitában, majd

„Gondoskodni kell a hadikölcsönkötvények beváltásáról“

József főherceg is hangsúlyozta, — folytatta azután a miniszterelnök — hogy nem anyagiakról volt szó, amikor a hadsereg teljesítette kötelességét. Jaj annak a hadseregnek, amelynek zsoldos szelleme van. Ami a vitézségi érmek pótlásának kérdését illeti, ha ezt folyósi-tani akarnánk, akkor 7.600.000 pengő újabb kiadásra kellene beállítanunk a költségvetésbe. Ezt a mai helyzetben nem tehetjük meg, de külföldben is a négyéves háború alatt a vitézségi érmek nagyon felszaporodtak

Széchenyi Aladár gróf intézett nagy támadást a volt Bethlen-kormány ellen, amelyet mulasztással vádolt meg a rokkant-ügy terén.

A felszólalásokra vitéz *Gömbös* Gyula miniszterelnök válaszolt.

— Ez a törvényjavaslat is azok közé tartozik, — mondta —, ahol mindenki tulliciólni igyekszik a másikat. A felsőházban megértéssel viseltettek a helyzet iránt és nem helyezkedtek arra az álláspontra, hogy *„rongyos 18 millióról“* van szó, mert aki a költségvetéssel foglalkozik, az tudja, hogy ma 10.000 pengős meg-takarítás milyen rendkívüli nehézségekbe ütközik. Meggyőződéseim szerint ebben a törvényjavaslatban megfelelő gondoskodás történik a hadirokkantokról, különösen a 100 százalékosokról.

— Meg kell állapítanom, hogy sokszor konzervatív urak is meglehetősen radikális eszközökhöz hajlandók nyulni. Vigyázni kell, mert észre se vesszük, mikor eszünk el olyan irányba, amely már a bolsevizmus felé hajol. Mi a klasszikus jog országa vagyunk és óva kell inténem mindenkit, hogy amikor nem az ő érdekeiről van szó, másokkal szemben radikális eszközöket kívánjon.

— A nemzetnek nem szabad anyagiának lennie, nem szabad mindenütt készpénzfizetést kívánnia. Az izzó huzafésig odaszó és önfeláldozó eszelekedetekben nyilvánul. Ha mindent csak pénzről fogunk csinálni, nem álmodhatunk magyar álmot.

Huszenöt kedvezmény

Sokan azt mondják, hogy akkor kellett volna a hadirokkantokról gondoskodni, amikor hőviben volt a pénz. Figyelmeztetek azonban mindenkit, hogy itt nem arról van szó, hogy egy összegben gondoskodjunk a hadigondozottakról, hanem arról, hogy évről-évre visszatérő járulékat biztosítsunk számukra.

— Ki kell emelnem a kedvezményeket. *Huszenötletle kedvezményről* van szó a törvényjavaslatban. Ez az új a javaslatban és ezt valom teljes egészében a salát gondolatlanul, mert erre súlyt helyezek. A kormánynak az az álláspontja, hogy nem kegyelemkenyérrel kell a szociális kérdéseket elintézni, hanem munkaalkalmak megteremtésével.

és a háború második felében már inkább buzdításképen adták azokat.

— Nem érték egyet azzal a felhívással, — tért át ezután a miniszterelnök a hadikölcsönkérésre —, amely a hadikölcsönök ügyét háttérbe akarja helyezni. A konszolidált államok elsőrendű kötelessége, hogy kötelezettségeiknek megfeleljenek. A hadikölcsönjegyzők pénzt adtak az államnak. Kötelességünk ezzel a kérdéssel foglalkozni azért is, mert az állammal szemben való bizalmat fokozni kell és ezt csak ak-

kor lehet elérni, ha nem is ma, de amint az állam helyzete megengedi, minden kötelezettségünknek megfelelni kívánunk. A hadikölcsönök beváltásáról is gondoskodni kell, ha az állam helyzete ezt lehetővé teszi. (Taps.)

A Bethlen-elleni támadások

Szóvá tették azt is, hogy már a háború után kellett volna a rokkant-törvényt megalkotni. Ami azt illeti, hogy ezérf én is felelős vagyok — vállalom. Nekem, mint honvédelmi miniszternek a honvédelmi érdekeket kellett szolgálnom és kötelességemnek eleget tettem. Ez a kérdés nem tartozott tárcám körébe.

— Ha akkor áttették volna hatás-

körönbe a rokkantkérdést, valószínű, hogy a Ház elé terjesztettem volna a törvényjavaslatot. Ez azonban nem akar kritika lenni. Volt miniszterársaim bizonyára tudták, hogy miért nem teljesítettük a közvéleménynek erre vonatkozó kívánságát. Egyébként is méltóztassék le-tenni már arról, hogy a Bethlen-rendszer támadják. Emlékszem rá, hogy itt is, amott is sokszor nagyon tapsoltak Bethlen Istvánnak és nagy elismeréssel hallgatták őt. Minden eszelekedetet abban a millióban kell megítélni, amelyben azt elkövették. (Taps.)

— Nem ismerek senkit sem, aki a mai gazdasági krízist 1926-ban előre látta volna. Tagadással nem lehet előre vinni a nemzet ügyét. Ezer év óta folyton tagadunk. Az utóbbi évszázadokban pedig mindent tagadtunk, amit Bécsből tanácsoltak, még akkor is, ha jó volt. Kifejlődött egy embertípus, amely nagyszerű volt a szóbeli elvényen, de a gyakorlati életben nem vált be.

— Ha későn is, de megtette kötelességét a nemzet hőseivel szemben. És az a nemzet, amely hőseiről gondoskodik, a maga folytonosságát és végtelenségét biztosítja. (Nagy taps)

Ezzel a miniszterelnök befejezte felszólalását. A felsőház ezután részleteiben is elfogadta a hadirokkantak ellátásáról szóló törvényjavaslatot.

Ismét érkezett üzle ünkkbe világhírű

Kalsbadi porcellán edény!

Siessen bevásárolni, míg a készlet tart!

Nagy áldozatok árán szereztük be az árut, hogy a közönség szükségletét kielégítsük.

Debreceni Üvegkereskedelmi Rt.

Telefon ; 11-75.

Rózsa u. 2.

Telefon ; 16-30.

Hitler megbízottja tárgyalásokat folytat a Hohenzollen-restauráció érdekében

Schleicher tábornok genfi megbeszélései Vilmos császár visszatérése érdekében

Bécs, április 28.

Mint Genfből jelentik, Schleicher tábornok, a volt német birodalmi kancellár és hadügyminiszter néhány nap óta Svájcban tartózkodik. A tábornok svájci utazása diplomáciai körökben igen nagy feltűnést kelt és sok találgatásra ad alkalmat, mert úgy tudják, hogy Schleicher utazása mögött igen komoly és mélyreható okok húzódnak meg. Nagy feltűnést keltett az is, hogy a volt kancellár Genfbe érkezésével csaknem egy-

időben több külföldi diplomata is oda érkezett, állítólag azzal a kizárólagos céllal, hogy Schleicherrel tárgyalásokat folytassanak.

Genfi körökben legvalószínűbbnek azt a kombinációt tartják, hogy a tábornok a Hohenzollen-dinasztia restaurálása érdekében folytat most tárgyalásokat. Schleicher Hitler megbízásából utazott Genfbe és elő akarja készíteni Vilmos császár visszatérését Németországba.

Eltozták a Kossuth-utcai ridikül-rablót, aki ki akart tosztni egy uriasszonyt

Vakmerő rablótámadás történt tegnap este 11 óra tájban a debreceni Kossuth-utcan. Egy előkelő debreceni uriasszony ezidőtájt hazafelé igyekezett Kossuth-utcai lakására. Már a kapuhoz ért, amikor hirtelen a félhomályból előugrott egy rongyos ruhás, meztelbás fiatalember, aztán hirtelen kikapta az urinő kezéből a ridikült, amelyben kisebb összegű pénz volt. Az urinő rémülten kiáltozni kezdett és szerencsére a kiabálásra figyelmes lett Papp András banktisztviselő, aki épp akkor igyekezett hazafelé. Papp András utána vette magát a menekülő rablóknak és csakhamar utólért. Ekkorra oda érkezett a rendőrszem is, aki a ridikül-rablót előállította a központi ügyeleten.

Kiderült, hogy az utolsó támadója Lovass Ferenc 21 éves hajlábúszőrményi napszámos, aki be is ismerte, hogy ő akarta elrabolni a ridikült. Elmondotta, hogy már hosszabb idő óta munka nélkül volt s tegnap bejött Debrecenbe, hogy valami munkát szerezzen magának. Egész nap az „embervásárban“ várakozott, azonban sehhol nem kapott munkát. Zsebében egy fillér sem volt, élelmet nem tudott szerezni és éjszakai szállása sem volt. Ezért határozta el, hogy minden áron pénzt szerez magának.

A rendőrség Lovass Ferencet őrizetbe vette, majd átkísértette a kir. ügyészség fogházába. Rablás kísérlete miatt indul meg ellene az eljárás.

Jogerőssé vált Vay Kázmér egy évi börtönbüntetésére

Budapest, április 28.
Két héttel ezelőtt hozta meg végző fokon ítéletét a kuria a megvesztegetéssel vádolt Vay Kázmér miniszteri tanácsos és büntársai ügyében. A kuria Vay Kázmért megvesztegetés címén egy évi börtönbüntetésre ítélte. Klauschek Rezső miniszteri tanácsos nyolc hónapi börtönbüntetését pedig helybenhagyta.

A kuria ítéletét pénteken hirdette ki a törvényszék.

Ezzel az aktuális Vay Kázmér fejelemlyi ügye is kezdetét veszi. Vay fejelemlyi ügyében ugyanis a miniszterium felfüggesztette az eljárást mindaddig, amíg az ítélet jogerőssé nem válik.

Mint értesülünk, Vay Kázmér pernyitása érdekében kérvényt nyújtott be a bírósághoz.

PÉNZZHIÁNY MIATT BEZÁRJÁK A CHICAGOI ISKOLÁKAT

Chicago, április 28.
A chicagói közoktatásügyi bizottság elnöke, Taylor, kijelentette, hogy haladéktalanul intézkedik a város valamennyi iskolájának két-három héten belül való bezárására iránt, mert a város szociális állapotában álló ötezer tanító már hónapok óta nem kapott fizetést.

Kamarazene-est a Városi Zeneiskolában

A Városi Zeneiskola, ma szombaton este 8 órakor rendezi az intézet dísztermében nagyszabású kamarazene hangversenyt, melyen kizárólag magasabb osztályú növendékek vesznek részt. Műsorra kerül: Mozart g-moll vonósnégyese, Schubert Es-dur zongorahármasa és Dohnányi c-moll zongoraötöse. Szerepelnek: Bucz Béla, Csáthy Ferenc, Cséke Zoltán, Csenki Imre, Hevessy Ilonka, G. Nyírő Mária, Ifj. Rácz Márton, Sebestyén András, Sebestyén József, Szabolcs Lili, Szűcs Ilonka, Toroczkay Dénes és Zsádoványi Béla. A kamarazene számokat Erdész Mihály tanár tanította be. Jegyek a zeneiskolában és az esti pénztárnál kaphatók 80, 60 és 20 filléres árban.

LESZALLITOTTÁK A DEBRECENI KORZÓSTANY ŰLŐHELYEK ÁRÁT

A debreceni korzón elhelyezett sétánypadok, ülőszék helyfoglalási díja eddig évek óta 10 fillér volt. A leromlott gazdasági helyzet miatt a padokat kezelő Magyar Hirdető Iroda javaslatot tett a polgármesternek, hogy az ülőhelyek árát az eddigi 10 fillérről 6 fillérré mérsékelje. A polgármester helyt adott az előterjesztésnek.

ALHIR A HITLER-ELLENES MERÉNYLETRŐL

München, április 28.
A napilapok hírt adtak arról, hogy egy hindu a birodalmi kancellár ellen tervezett merénylet gyanúja miatt elfogták. A rendőrfőnökség közlése szerint a gyanú nem igazolódott be és a nyomozás teljesen tisztázta a hindu szándékait, akiről bebizonyosodott, hogy tisztán magánügyeinek elintézése miatt utazott Németországba.

A fajvédő politika százszázalékos érvényesítését hirdette székfoglalójában az új zemplénmegyei főispán

Sátoraljaihely, április 28.
Pénteken iktatták be leveli Kozma György dr.-t Zemplén-megye főispáni székébe. A törvényhatóság rendkívüli közgyűlésén Bernáth Aladár alispán üdvözölte Kozma Györgyöt, aki az eskü letétele után izzó hazafiságu székfoglalóbeszédet mondott.

— A kormány politikáját teljes őszinteséggel és becsülettel fogom szolgálni. Nem fogom elnézni az ellenzéki politikának olyan elfajulását, amely forradalmasít. *A hazafiatlan elemekkel szemben kimélelet nem fogok ismerni.*

— Érzelmi és gondolatvilágom teljesen át van hatva a magyar fajszertettől. A fajszertet alatt értem, hogy a magyar ember, tartozék bér-

melyik társadalmi osztályhoz, *közvetleb áll hozzám, mint bárki más, aki nem magyar.* Ha azt akarjuk, hogy jöjvönk magyar legyen, akkor ennek a világnézetnek érvényt kell szerezni az élet minden vonatkozásában. A más fajhoz tartozó magyar állampolgároktól a magyar fajszertet azt kívánja meg, hogy azonosítsák magukat a magyar nemzet érdekeivel.

A beiktatást követő diszebeden nagyhatású beszédet mondott vitéz leveli Kozma Miklós min. tanácsos, az MTI elnök-igazgatója. A vendégek és a maga nevében megköszönte a fogadtatást. Ugy érzi, hogy nem beiktatási diszebeden, hanem esküvőn van, testvéreces esküvőjén, aki örök hűséget esküszik Zemplén-vármegyének.

Május 6-án nyílik meg az Ujságíró Akadémia

Első előadó dr. Kováts Andor egyetemi tanár lesz és az Árpád szavalókórus szerepel a bemutatkozó előadáson

A debreceni Ujságíró Egyesület elnöksége és választmánya nagy és fontos jelentőségű ültést határozott el és ezt az ültést a legnagyobb lelkesedéssel igyekszik a vezetőség állandóvá tenni. Az új szervezés Ujságíró Akadémia néven fog működni és két-hetenként rövid műsorú előadásokat rendez, mégpedig mindig a legkiválóbb debreceni előadók felkérésével a legaktuálisabb kérdésekről, mely kérdések az ujságolvasó közönséget elsősorban érdeklik.

Ezeknek az előadásoknak az lesz a

célja, hogy a nagyközönség a legilletékesebb helyről kaphasson felvilágosítást a napi égető kérdéseire. A legelső előadást dr. Kováts Andor egyetemi tanár tartja meg, mégpedig a ma oly sokat emlegetett 19. §-ról, mely a békeszerződés revíziójáról szól. Nagy érdeklődés előzi meg ezt az előadást, de ugyanilyen lelkesedéssel várják a művészetért rajongók az Árpád egyetemi szavalókórus szereplését is. A szavalókórus Benyovszky Pál három gyönyörű verset fogja előadni.

Dr. Bókay Zoltán és Karácsony Sándor előadásai az Anyák Iskolájában

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A MANSZ Anyák Iskolája pénteken délután folytatta előadásorozatát az egyesület zsúfolásig megtelt dísztermében. Ez alkalommal dr. Bókay Zoltán egyetemi professzor tartott nagyértékű előadást a gyermek táplálásáról. Utalt arra, hogy a

gyermeknél az emberi test szokott funkcióihoz hozzájárul a test továbbfejlesztése. Ezért a táplálék-igénye is nagyobb. Ismertette a víz szerepét az emberi szervezetben, majd az anyatej fontosságáról beszélt. Ezt nem pótolhatja a tehéntej. Végül hasznos tanácsokkal látta el azo-

60 Olcsóbban fürdők 60

Margit fürdőben

mint
odahaza saját fürdőszobájában.

Gőzfürdő 60 fill. Szalon kádfürdő 70 fill

Gyermekjegy 30 fillér. —

A villamos kalauznál

oda- és visszautazásra jogosító jegy
80 fillérért kapható.

60 Kiszolgálás 10 f. Tyukszemvágás 20 f. Massage 20 f. 60

„Erzsébet Királyné Szálló”

Budapest, IV., Egyetem-utca 5. szám.

(A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN)

60 éve a fővárosi uri középosztály találkozó helye. Száz modern, kényelmes szoba. Az étterem és kávéházban cigánvzene. Az Erzsébet-pince a főváros leszébb sörözője.

Ez a pincér-rendszer.
SZABÓ IMRE tulajdonos.

kat anyákat, akik táplálnak és nevelnek.

A nagvsikerű szabadelőadás után dr. Karácsony Sándor fővárosi tanár „Az anyák önnevelése” címen értekezett. A gyerekekkel — mondotta — egy tanu ion be a családi életbe. Példaadással kell nevelni és ügyelni kell arra, hogy a gyermek lelke finom műszer, amely mindent felfog. Nem a szavak fontosak, hanem a tények.

Az Anyák Iskolájának hallgatói az illusztris előadókat szünni nem akaró, lelkes ünnepiésben részesítették.

A FELEKEZETI TANITÓK ÜGYE A FELSŐHÁZBAN

Budapest, április 28.

A felsőház közoktatásügyi bizottsága pénteken Serédi Jusztinián hercegprímás elnöklésével ültést tartott és a felekezeti iskolai tanítók járandósága tárgyában a különböző törvényhatóságok részéről a felsőházhoz intézett feliratokkal foglalkozott. A feliratokat Kolozsvár Mihály előadó behatóan ismertette. A javaslatokhoz hozzászóltak Berzeviczy Albert, Balogh Jenő és báró Radvánszky Albert, továbbá Glattfelder Gyula püspök.

Végül az elnök hercegprímás rámutatott a feliratoknak a tanügyi létérdekeit érintő voltára, megjegyezve hogy ez a kérdés tulajontal megérett és hangosan kiált rendezés után

Az állami kincstárjegyek lajstromozása

Budapest, április 28.

A tőzsdetanács április 28-án tartott ülésében a pénzügyminiszter megkeresése folytán elrendelte, hogy az 1933 évi január 28-iki kelettel ellátott 3 havi lejáratú 4.5 százalékkal kamatozó m. kir. állami pénztárjegyek lajstromozása és áriegyzése április 28-ával beszünttetésük és hogy ezek helyébe 1933 április 28-iki kelettel ellátott, 3 havi lejáratú 4.5 százalékkal kamatozó m. kir. állami pénztárjegyek lajstromoztassanak és 1933 április 28. napjától fogva jegyeztessenek a tőzsde hivatalos áriegyző lapján.

A CFR MAGYAR MUNKÁSAINAK UJABB OLÁH NYELVVIZSGÁT KELL TENNIÜK

Bukarest, április 28.

Az oláh vasutak május 1-ével felmondtak 25 magyar tisztviselőnek és 515 magyar vasuti munkásnak. Az elbocsátások ellen Bethlen György gróf, a magyarpárt elnöke tiltakozott a parlamentben és tiltakozó emlékiratot nyújtott be az államvasutak vezérigazgatóságának is. Wilner József dr. képviselőnek, a magyar párt parlamenti csoportja főtitkárának hosszas utánjárása nyomán a vasutak igazgatótanácsa tárgyalás alá vette az elbocsátások ügyét és a munkásokra vonatkozó elbocsátási rendeletet hatályon kívül helyezte azzal, hogy a magyar nyelvű munkások 6 hónapon belül kötelesek újabb oláh nyelvvizsgát tenni. A 21 elbocsátott tisztviselő visszavételéhez az igazgatótanács nem járult hozzá.

Izgalmas szembesítések a Fáy-dülői titokzatos gyilkosság főtárgyalásán

Mikor az egyik Szabó József a másik Szabó Józsefet akarja bemártani a gyilkosságba — A halottal száguldó szekér titka — Kétszáz tanyai lakos tolongott tegnap a törvényszék folyosóján

Felbérelték-e a kocsiszt, hogy elvállalja a gyilkosságot?

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A múlt év december huszonegyedikén rejtélyes gyilkosság történt az ondódi Fáy-dülőben, ahol ifjabb Takács Sándor gazdálkodót vasvillával agyonverték, majd a tettesek azt a látszatot akarták kelteni, hogy Takácsot az uton valaki megtámadta és lőtte. Másnap azonban Takács Sándorné elment a csendőrségre és ott jelentést tett arról, miszerint a gyilkosságot a gazdasági eselédjük, Szabó József követte el.

Szabót még aznap le is tartóztaták 8 óráig, mert megindult ellene a bünyvői eljárás.

Takácsné ellen pedig bünyvői eljárást adott a királyi ügyészség vádiratot. Közben a fiatal Szabó József vádaskodása alapján eljárás indult Szabó József gazdálkodó ellen, azonban a vizsgálat során kiderült, hogy Szabó gazdálkodó teljesen ártatlan. Az ügyészség nyomában meg is szüntette a további eljárást, ellene s így Szabó József most már teljesen tisztán állhat — esetleg mint tanu — a debreceni törvényszék büntetőtanácsa elé.

Nagy tömeg a törvényszék folyosóján

A szenzációs érdekességű bűnpert tegnap, pénteken délelőtt kezdte meg a főtárgyalást a dr. Rézler Ervin elnöke alatt működő büntetőtanács. A tárgyalást megelőzően már reggel nyolc órakor hatalmas tömeg lepté el a törvényszék folyosóját, bár még ekkor a tárgyalóterem ajtaja zárva volt. Eljött a tárgyalásra az egész Ondód és Fáy-dülő lakossága.

Mintegy kétszáz ember tolongott az ajtó előtt.

Kilenc órakor szuronys fogházor vezette fel a tizenhét éves vádlottat, ifjú Szabó Józsefet, akinek az arcán a legkisebb megbánás vagy megdöbbenés sem mutatkozott. Közönyösen ült le a vádlottak padjára, majd megjelent a szabadlábban levő másik vádlott, özvegy Takács Sándorné is lakócipőben, fekete ruhában. Kilenc óra után pár perccel vonult be a tanács dr. Rézler Ervin elnökkel. A vádat dr. Csáth Kálmán királyi ügyész képviselte, míg Szabó József védelmét dr. Asztalos István ügyvéd látta el. A terem ekkorra már zsúfolásig megtelt hallgatósággal.

Aki vasvillával ütötte agyon a gazdáját

A tárgyalás megnyitása után dr. Rézler tanácselnök felvette a vádlottak személyi adatait. Szabó József tizenhét éves, gazdasági eseléd, büntetlen előéletű. Özvegy Takács Sándorné, az áldozat felesége, huszonhat éves, két gyermeke van. Beesületésért vétségért már büntetve volt. Ezután a vádiratot ismertették.

Szabó Józsefet szándékos emberöléssel vádolta az ügyészség, mert 1932 december 22-én vasvillával agyonütötte a gazdáját, Takács Sándort.

Takácsné ellen bünyvői eljárás volt a vád, mert a gyilkosság után átadta Szabó Józsefnek az agyonütött Takács kimenő ruháját, felső kabátját és két pénztárcáját 120 pengővel abból a célból, hogy Szabó a megölt Takácsot azokba felöltöztette és a holttestet a pénztárcákkal együtt a sze-

kérre téve úgy tüntessék fel a dolgot, mintha Takács Sándor rablógyilkosságnak esett volna áldozatul.

Halott a gazdája lan szekéren

Az ügyészség Szabó József és Takács Sándorné korábbi beismerő vallomásaira alapította a vádat. Szabó ugyanis beismerte, hogy amikor december 22-én hajnalban Takács Sándor az istállóban karikással bentalmazta a feleségét és őrá is ütött néhányat, felkapta a kezéigében levő vasvillát és azzal hátulról fejbeverte Takácsot, aki összeesett. Amikor Szabó látta, hogy Takács ismét fel akar kelni,

az ütéstől eltört vasvilla nyelével még kétszer fejbeütötte Takácsot, aki erre végleg elvesztette az eszméletét.

Ezután Szabó azt ajánlotta Takácsnének, hogy befog a szilvas szekérré, arra felteszi a gazdáját, melléje teszik annak két pénztárcáját a tartalmával együtt. Takácsné ezt az ajánlatot el is fogadta, majd Szabó egyedül

feltette a szekérré a mozdulatlan Takácsot, felült és pár száz méternyire elhajtott.

Azután leszállt a szekérről és még egyszer a lovak közé esapolt az ostorral és hagyta a szekert a lovakkal

„Te csak fityöréssz, dalolj, ne hogy megtudják, mi történt...”

A tegnapi tárgyaláson Szabó József sirva tette meg vallomását, azonban a szeméből egyetlen könnyesepp sem jött ki. A zsebkendő teljesen száraz maradt. Nem éri magát hibásnak, mert Takácsot nem ő ütötte le. Az egész dolgot úgy adta elő, hogy a gyilkosság napjának hajnalán a gazdája be akarta vele fogatni a lovakat s közben ő kiáltásokat hallott. A gazdája kérte a vasvillát. Ő el is vitte a szénabogvához, ahol akkor már sírást hallott, de nem tudta, hogy ki sír, mert sötét volt. Valaki kikapta a kezéből a vasvillát, de ő nem látott semmit. A dolog után, ahogy Takácsné állítólag elmondotta neki, az eszméletlen embert feltették a szekérré, de a lovak nagyon ijedtek voltak, féltek a szekertől. Takácsné később azt mondotta, hogy vállalta magára a gyilkosságot és meg fogja halálni.

— Te csak fityöréssz, dalolj, ne hogy megtudják mások, hogy a tanván történt valami,

— mondotta Takácsné.

Ő erre kijelentette, hogy nem tudja így elmondani, mert elfelejtte a dolgot. Erre Takácsné lediktálta neki az egész tervet, a kiesett történetét, amit ő felőrá vagy talán egy óra alatt leírt. Ennek az alapján tette meg a vallomását a csendőrségen és a vizsgálóbírószéken.

Az elnök kérdésére elmondotta, hogy nem igaz az, mintha Takács ellen ő bosszúérzettel viselkedett volna. Tagadta azt is, hogy Bakk József segédlevelektől meg akarta volna késelni.

— Bakk nagy legény volt, — mondotta, — melibe is vágott néhány szor, de én nem akartam megkéselni.

Az sem igaz, hogy feleselt volna a főoktatóval. — Ezután szemérmellen hangon és módon mond el olyan dolgokat, amelyek szerinte Takács Sán-

gyvált a sorsára. Ezzel azt a látszatot akarták kelteni, hogy Takácsot valaki utközben megtámadta és kirabolás után agyonverte.

Ki ölte meg Takács Sándort

Szabó azután hazament a tanyára, megmosta a véres kezét, majd a véres villanyvetelt eltűzette, a gazdája véres kabátját pedig elásta a trágyadombon. Reggel kilenc órakor egy ismeretlen férfi híriül hozta Takácsnének, hogy a férjét eszméletlen állapotban találta az uton. Ekkor telefonáltak a mentőkért, akik Takácsot beszüllítették a sebészeti klinikára, de már az azonnali orvosi beavatkozás sem segített és Takács Sándor másodnapra meghalt.

anélkül, hogy egy pillanatra is visszanyerte volna az eszméletét.

Takácsné a férje elszállítása után azonnal elment a csendőrségre és ott jelentette az esetet s elmondotta, hogy Szabó József ölte meg a férjét. Szabót még aznap elfogták a csendőrök. Az őrizetbevétel után egy hónappal Szabó József az eddigi vallomásait megváltoztatta és attól kezdve állandóan azt hangoztatta, hogy nem ő ölte meg Takács Sándort, hanem Szabó József gazdálkodó, akivel Takácsnének szerelmi viszonya volt. Ezt a vallomását azonban semmivel sem tudta megerősíteni.

Adatok egy papírzacskón

Rendkívül érdekes volt vallomásának az a része, hogy a korábbi kihallgatás alkalmával azokat a dolgokat adta elő, amiket Takácsné vele felőrá vagy talán egy óra alatt megíratott, ne hogy elfelejtse.

Egy kétkörös zacskó egyik oldalának a felére írta le a korábbi vallomásának adatait teljes részletességgel.

Erre azután dr. Rézler tanácselnök íráspróbát vett Szabó Józseftől. Ől percig tartott, amíg a vádlott a tanácselnök lassu diktálása után két sort — azt is hiányosan — le tudott írni. Már ezzel nyilvánvalóvá vált, hogy a vádlott nem nagyon jár az igazság után.

Az asszony vallomása

Takács Sándorné kihallgatása következett ezután, aki előadta, hogy részben bűnösnek érzi magát, de a gyilkos Szabó József minden tanácsát csak azért fogadta meg, mert félt a fiatal fiutól. Elmondotta, hogy a fiu novemberben összeesett a férjével, sőt egyszer még őt is leütéssel fenyegette meg.

— Az élő Istenre esküszöm — mondotta Takácsné —, hogy Szabó József gazdálkodóval nem volt semmi viszonyom...

Ezután elmondotta a gyilkosság lefolyását.

A hajnali órákban kiment az udvarra, hogy a sertéseket megetesse. Közben kirohant a férje és felelősségre vonta, hogy mit társalog azzal a kölyökkel. Azt hitte, hogy Szabó Józseffel beszélget, a eselédfiuval. Ek-

kor szó nélkül arcul ütötte Takácsot, majd az istállóba verte be a kezében levő karikás ostorral. Ott ismét ültelgelni kezdte, majd Szabó Józsefet is elővette.

Ez azután felkapta a vasvillát s hátulról teljes erejéből a fejére vágott.

Takács azonnal összeesett, de hogy utána mi történt, arra már nem emlékszik, mert kirohant az istállóból.

Nemsokára utána ment Szabó József is, kezében egy vastag húsánggal és fenyegetően rákiáltott:

— El akar-e árulni?

Erre Takácsné ijedten mondta, hogy nem. Szabó ekkor tervet eszelt ki, hogy mimódon lehet elhitetni a csendőrökkel, hogy utcai rablótámadás történt. Ő mindenbe beleegyezett félelmében.

Izgalmas szembesítés

Ezzel véget is ért Takácsné kihallgatása s utána rendkívül izgalmas szembesítés következett. Szabó József kihívóan állott meg Takácsné előtt és úgy kiáltotta feléje:

— Marok tették Szabó József gazdálkodóval, ne is tagadják.

— Te csináltad, szenvedj is meg érte — mondotta Takácsné. — Nem sül ki a szemed ilyen oreftlanul hazudni. Ne szenvedtess ártatlanul más embert magad helyett. Te ölted meg az uramat!

— Nem igaz!

— Verje meg az Isten, aki tette!

— kiáltotta ekkor Takácsné, mire Szabó József ráreplikázott:

— Azt mondom én is, verje meg az Isten.

Horváth Arthur dr. törvényszéki orvos szakvéleményét hallgatta meg ezután a törvényszék. Minden kétséget kizáróan meg lehet állapítani, hogy Takács Sándort az ütések hátulról érték. A boncolás alkalmával hat fejszerű állapotot találtak meg, amelyek az áldozat halálát okozták.

Tanúkihallgatások következtek ezután. Csáki Imre téglagyári munkás azt adta elő, hogy ő találta meg az uton, a téglagyár közelében Takács Sándort, aki eszméletlenül feküdt a szekéren. Ő értesítette Takácsné is a dologról. Kerekes István csendőralhadnagy, aki az ügyben nyomozott, azt vallotta, hogy a nyomozás alkalmával a fiu eleinte tagadott, később azonban beismerő vallomást tett.

Fischer Rudolf tanu azt adta elő, hogy Szabó József jó fiu, csak nagyon mérges természetű. Igaz az, hogy meg akarta késelni a levante segédoktatót is, sőt ennél az esetnél azt a kijelentést tette Szabó:

— Ha élesebb volna a bicskóm, kihasítottam volna az oktató torokát.

Több tanu kihallgatása után dr. Asztalos István, Szabó József védője bizonyítékgigézésért indítványt terjesztett elő, amelyben több tanunak a kihallgatását kérte. A bíróság helyt adott a kérelemnek s a főtárgyalást június 2-ig elnapolta.

Tűz volt a monostorpályi uton

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Pénteken délután fél három óra tájban a Madai Péter monostorpályi uti lakos udvarán tűz ütött ki. Az ott felhalmozott tengericsutka és trágya ismeretlen okból kigyuladt és nagy füsttel égni kezdett. A tüzről azonnal értesítették a tűzoltókat, akik teljes felkészültséggel, Rehák Tamás parancsnok vezetése alatt vonultak ki a helyszínre. Alig husz perces munkával a tüzet sikerült eloltani. A tengericsutka nagyobb része megégett, azonban említésre méltó kárt a tűz nem okozott.

LAKÁSÜGYBEN

a legjobb tanácsadó apróhirdetési rovatunk.

Hírek

1933 április 29. (Szombat.)
 Prot.: Albertina, Kath.: Péter vértanu.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kigyó“ Mihalovits Jenő, Piac-utca 33. „Muraközi“ Preisler Ernő, Piac-utca 72. „Sas“ Mandel József, Hatvan-utca 70. „Csillag“ Beke Barna, Árpád-tér 1. „Nádor“ dr. Sztankay Ába, Szent Anna-u. 64. „Szt. Háromság“ Bernáth Miklós, Homokkert. „Hungária“ Sz. Szabó Jenő, Vargakert.

„Dörség“ telefonszáma 20-45.
 Mentők telefonszáma 0-4.

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti április 28-án:

Közép-Európa időjárása enyhe óceáni levegő hatása alá került. Az égbolt változóan felhős és nappal mérsékelt meleg. Jelentősen több eső esett nyugaton Angliában és Oroszország belsejében voltak. Hazánkban az óceáni levegő behatolása eddig csak az északi részeket okozott futó esőket. Az északi határon fekvő állomások néhány milliméteres esőket jelentettek. Debrecenben is esett ma reggel pár szem eső. A hőmérséklet lassan emelkedik, ma délután országsszerte 16 fok körül mozgott.

Prognózis: Változóan felhős idő várható további hőemelkedéssel, a déli órákban kisebb záporok is lehetségesek.

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETEK A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor Kulcsár Dezső; Kistemplomban d. e. 9 ó. Kolozsváry Kiss László, 11 ó. Hegedűs Kálmán, d. u. 5 ó. dr. Farkas Pál; Kossuth-utcai templomban d. e. 10 ó. dr. Soós Béla, d. u. 5 ó. dr. Módis László; Árpádtéri templomban d. e. 10 ó. dr. Farkas Pál, d. u. 3 ó. Nagy Sándor; Ispótló-templomban d. e. 10 ó. Molnár Ferenc, d. u. 5 ó. Márki Kálmán; Homokkeriben d. e. 10 ó. és d. u. 3 ó. Kalas Ferenc; Nyilastelepen d. u. 3 ó. Hegedűs Kálmán; Csapókeriben d. e. 10 ó. Halász András, d. u. 3 ó. dr. Soós Béla, Alvinczytérén d. u. 3 ó. Tóth Sándor; Egyeken d. u. 3 ó. Siposs Imre; Ondód, Kádár-dűlő d. e. 10 ó. Tóth Sándor; Pallagon d. e. 9 ó. Mezei Béla; Kerekes-telenen d. u. 3 ó. Bécsy István th.; Tótláskerten d. u. 3 ó. Nagy B. Dezső th.; Wolaffka-telenen d. u. 3 ó. Dedinszky Jenő th.; Nyulason d. e. 10 ó. Murányi Árpád th.; Sámsoni-uti iskolában d. u. 4 ó. Kovács Pál.

A róm. kath. templomban és az iskolakapótelepeken

Reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félgy órakor csendes szentmisék. Félgy órakor imnepélyes nagy mise, utána szentbeszédet mond Somogyi Ferenc káplán. — Deltután 6 órakor májusi ájtatosság, prédikál Lőrinc Gábor piarista tanár.

Csapókeriben 10 órakor szentmisét mond Kumergruber Emil kegyvesrendi tanár. — Nyilastelepen 10 órakor Szabó Imre káplán. — Homokkeriben 10 órakor Mellau Ferenc káplán. — Augusztia-szabatúrumban 9 órakor dr. Hanzély Lajos egyházmegyei levéltáros, szentszéki aljegyző. — Haidu-sámsonban 9 órakor dr. Lindenberger János apostoli kormányzó.

A görög szertartású róm. kath. templomban

Reggel 7 órakor reggeli istentiszte-

Ha május elsejére megfelelő lakást, vagy jó lakót akar apróhirdetését

kiadóhivatalunkban
 (Kossuth-utca 3.) adja fel.

50 fillérért
 három napilap

közönsége, az egész Debrecen olvassa.

let, 8 órakor diókmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja, délután 3 órakor vécsernye, segítségmádással, utána rózsafüzérátvitel.

Az evangélikus templomban

április 30-án, vasárnap reggel 9 órakor középiskolai tanulók egyházi énekórája. Délelőtt 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet. Mindkét istentiszteleten Pass László lelkész prédikál.

— **Esküvő.** Dr. Nagy Imre, a „Debreceni Ujság—Hajdúföld“ szerkesztője ma szombaton tartja esküvőjét Blaskovich Ilonkával. Az egyházi szertartást megelőzően a polgári házasságkötés délelőtt fél 12 órakor lesz az anyakönyvi hivatalban.

— **Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga ifjúsági alosztálya** április 29-én, szombaton este 8 órakor tartja összejövetelét (József kir. herceg-utca 16.) szokásos szombati baráti összejövetelét, melyre egy a tagokat, mint azok vendégeit szeretettel meghívja az elnökség.

— **Vasárnap kezdődnek a katolikus templomban a májusi ájtatosságok.** Vasárnap este 6 órakor tartják a debreceni Szent Anna-templomban ezúttal az első májusi ájtatosságot, amely régóta kedves és igen látogatott ájtatossága a híveknek. Az első májusi litániát Lőrincz Gábor piarista professzor, a kitűnő egyházi szónok prédikál. A további ájtatosságok során csak vasárnap és esütörtökön lesznek szentbeszédok, mégpedig a következő rend szerint: Május 4-én, esütörtökön prédikál dr. Hanzély Lajos egyházmegyei levéltáros, szentszéki aljegyző. Május 7-én, vasárnap Huber Ferenc szentszéki bíró, kollégiumi igazgató. Május 11-én, esütörtökön dr. Hanzély Lajos; május 14-én, vasárnap dr. Horváth Dénes tábori főlelkész; május 18-án, esütörtökön dr. Hanzély Lajos. Május 21-én, vasárnap dr. Beóthy György irodaiszázgató, e. anót. főtanfelügyelő. Május 25-én, áldozásesütörtökön dr. Hanzély Lajos. Május 28-án, vasárnap Mellau Márton prelátus, igazgató. Május 31-én dr. Radoszky Kálmán kegyvesrendi tanár. Az ájtatosság minden nap 6 órakor kezdődik a esütörtökön és vasárnap megelőzi a szentbeszéd.

— **A református gimnázium kardvívóbajnoksága.** A református gimnázium „Tisza István“ sportkörének vívószerkesztője mint minden évben, úgy az idén is megtartja szokásos kardvívó bajnokságát. A küzdelem igen érdekessé igérkezik, mivel a versenyzők erősen felkészültek küzdenek a bajnoki címért. A verseny szombaton délután 3 órakor kezdődik az intézet tornasarnokában. Belépődíj 10 és 20 fillér.

— **A vér fölfriessítése** céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet inni. Az egész világon redlik az orvosok a valódi Ferenc József víz használatát, mert ez tisztítja a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal új élet erőt teremt. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Ma van az egyetem Tisza-ünnepélye.** A Tisza István Tudományegyetem hagyományaihoz híven nagy ünnepélyes születésnapjának emlékeztére ma tartja emlékünnepélyét. Az ünnepélyt, amely a központi egyetem díszudvarán délelőtt 10 órakor kezdődik, dr. R. Kiss István megnívó beszéde vezeti be, majd dr. Vargha Zsigmond „Az élet misztériuma“ címen értekezik. Az egyetem érdeklődőket szívesen lát. Az ünnepély után a bajtársi egyesületek díszszázada megkoszorúzza Tisza István gróf szobrát.

„Déliab“ önbörítve Csak TÓTH GYULA vasútlejtőben

— **A Levente-Othlon** műsoros este kivételesen nem vasárnap, hanem szombaton este 8 órakor lesz Péterfia-utca 28. szám alatti Levente-Othlonban. A kitűnő műsor és a lelkes műkedvelő gárda biztosítja annak, hogy a közönség — mint minden alkalommal — most is a legteljesebb mértékben jól fog szórakozni. Műsor a következő: 1. Háziasszonyok iskolája. Előadják: Hencz Böske, Végli Juci, Schwarcz Sándor levente. 2. Forog, nem forog. Szereplők: Hencz Böske, Szabó Lili, Schwarcz és Csillag leventék. 3. Okos hepeke. Előadják: Radnai Ernő és Csillag Ernő leventék. 4. Hány óra, Zsuzsi? Előadják: Hencz Böske és Tarr Lajos.

ANYAKÖNYVI HIREK:

Eljegyzések: Tréki Péter kocsis—Kovács Zsuzsa; Molnár Sándor egyetemi altiszt—Fazekas Mária; Várudvari Kornél kereskedősegéd—Márton Júlia; Malinák László szerelősegéd—Neszán Mária.

Születések: Fazekas Lajos lakatossegéd, fia Lajos; Lévai György npsz., leány Magda; Juhász Jenő ref. lelkész, leány Éva; Mező Sándor cipész, leány Olga; Újvárosi Dániel fm., fia Miklós; Gulvás István mázolósegéd, fia Zoltán.

Halálozások: Mónus Sándor ref. 18 éves, György-u. 27; Pusztai János r. kath. 14 éves, Fanesika 13; Mike Béláné Horváth Hermina r. kath. 25 éves, Bedroglisfalva; Szmolai Tibor r. kath. 16 éves, Zrínyi-u. 9; Nánási Sándor ref. 3 hónapos, Ostor-u. 17.

— **ELPUSZTITJÁK A NÉMET KULTURÁT.** Amikor a német nemzeti ébredés máglyára veti a mételező könyveket, a Ludwig Emilek és Stefan Zweigok történelmi pszichológusain kezdve a szexuálpszichológusok „tudományos“ eredményeivel együtt a német élet körül forgó szép irodalomig (Nekünk legyen mondva ez a szép), a magyarországi proletáriátus filléreim élőddő Népszava vezércikkben sít fel rokoni fájdalommal. *Elpusztították az egész német kulturát.* — jajdul fel a gondor tollazatu cikkíró, aki párszáz mélyéig megrendülve nem lát égetőbb magyar munkás problémát, mint tiltakozni a *Remark-Krdmerrek* és *Salom Aschok* eleműveinek szárnyzó autoda-féja ellen. Megható és lenyűgöző ez az önleplező Conti utcai jaion-gás. Kiválóan igazolja a jó öreg közmondást: a nép szava Isten szava, a Népszava azonban csak a Weltner Jakoboké.

LOPOTT TYUKOKAT ÁRUL A PIACON

Kiss Gábor 22 éves hosszupályi napszamos pénteken délelőtt a debreceni piacon tyukot árult, azonban a rendőrnök feltűnt, hogy rendkívül olcsón árult. Darabonként egy pengőért kínálta eladásra a tyukokat. A rendőr Kiss Gábort előállította a rendőrségen, ahol bevalotta, hogy a tyukokat szüleitől lopta. A rendőrségnek az a gyanúja, hogy Kiss Gábor nemcsak szüleitől, hanem másoktól is lopott tyukokat. A tolvajt, aki sirva vallotta be bűnét a rendőrségen, őrizetbe vették.

— **Akiknek a szívük működése rendellenes,** erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székélést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet.

— **Betörték egy hellegelői gazdához,** Balásházy Imre Bellegelő 113. szám alatt lakó gazdálkodó feljelentést tett a esendőrségen, hogy tanvárára betörtek hatoltak be. Lefeszítettek az éléskamra zárait és onnan két oldal szalonnát, 2 sonkát, 14 zsákot és 6 kiló Incernamagot elvittek. A nyomozás megindult.

**Szaküzletünket, műköszö-
 rüs és műszerüzemünket
 Ferenc J. u. 27. sz. alá
 helyeztük át
 (Városházzal szemben.)
 FRICK TESTVEREK**

A budapesti rádió szombati műsora 9.15: Solthy György zongorázik, Geiringerné Kunczy Teréz és Galetta Ferenc énekel, zongorán kíséri Polgar Tibor. Közben 9.30: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Házi-kvintett. Közben 12.25: Hírek. — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: A Rádió-élet gyermekkiadóórája. (Harsányi Gizi előadása.) — 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 5.00: „Optimizmus és önbizalom.“ Perlaky Lajos előadása. — 5.30: Néprajzi közvetítés Buiákról. A közvetítést vezeti Paulini Béla. — 6.30: Uray Margit magyar nótákat zongorázik. — 7.15: Mit üzen a rádió? — 7.45: Gramofon. — 8.30: A rádió külügyi negyedórája. — 8.45: Operettársulatok. Közreműködik az Operaház tagjaiból alakult zenekar, Nagy Margit és Palló Imre. Vezényel Fridl Frigyes. Utána kb. 10.15: Időjárásjelentés, hírek, getőversenyeredmények. — 10.30: Rácz Berci és társainak. — 11.15: Pataky-jazz a Gellért-szállóból.

SZÍNHÁZ MOZI

Kedden este a „Mignon“ operát ujtja fel a Csokonai színház

A debreceni nagy és intelligens zenekedvelő publikumnak, amely e téren vezetőhelyet foglal el a vidéken, ismét ünnepe lesz. A Csokonai-színház kedden, május 2-án, felújítja *Thomasnak*, a nagy francia zeneszerzőnek örökbecsű operáját, a *Mignont*, amely ma is műsorán szerepel a budapesti Operaháznak, mint az egész művelt világ operaházainak és amelyet már egy egész nemzedék nem hallhatott Debrecenben. A magas zenei kulturát megkívánó zenemű

szereplői méltók feladatukhoz. A címszerepet *K. Voith* Ilonka énekli, a *Philtne* igen nehéz koloraturpartitúrát a kitűnő *Szabó* Luiza, Meister Vilmos szerepében Debrecen kedvence, *Laurisán* Lajos lép fel s megfelelő partnerük lesz *Pajor* Ödön. A zenekart, amely rendkívül ambícióval készül nehéz feladatára, a legutóbbi „Pillangó kisasszony“ előadásán ünnepelt *Komor* karnagy vezényli.

Kassay Károly előadása

Kassay Károly színművész előadó estéje nem május 4-én, amint közöltük, hanem hétfőn, május 8-án lesz megtartva a Csokonai színházban. A debreceni színházi szezon záró előadásai között ez az előadás nagy érdeklődésre számíthat, mert nemcsak a művész játéktudása, de különösen a ragyogóan összehajlítot színes és változatos műsor az, amely hivataly lesz a nagyközönség mulattatásáról, briliáns szóalkotásáról gondoskodni. Jegyek a Békés Lajos cég iktéri üzletében szíveséggel előfelvezethetők.

HETI MŰSOR:

Április 29., szombat délután 3-kor: **Fizessen nagysád.** (Zóna.)
 Április 29., szombat este 8-kor: **Csárdaskirálynő.** (Timár Ilia felléptével.)
 Április 30., vasárnap délután 3-kor: **Kadétszerlem.** (Zóna.)
 Április 30., vasárnap délután 6-kor: **Caramba.** (Zóna.)
 Április 30., vasárnap este fél 9-kor: **Csárdaskirálynő.** (Timár Ilia felléptével.)
 Május 1-én, hétfőn délután 3-kor: **Sveffits Szövetség előadása.** Este 8-kor: **Irja hadnagy.** (Tisztviselő-est.)

Május 2-án, kedden este 8-kor: **Mignon.** (Opera.)

A színházi iroda jelentése

Ma szombat délután
ZÓNA helyárrakkal:

a legkacagtatóbb operett uidonság

Fizessen nagysád

kerül színre! Közkívánatra!

Ma szombat este délutáni olcsó helyárrakkal, Timár Ilia felléptével:

Csárdás királynő

a legszebb operett kerül színre.

VASÁRNAP 3 ELŐADÁS LESZ!

3-kor zóna: Kadétszerlem.

6-kor zóna: Caramba.

fél 9-kor olcsó helyárrakkal:

Timár Ilával: Csárdaskirálynő.

Hétfőn zóna helyárrakkal. Kardoss Géza felléptével

Irja hadnagy

KEDDEN, MÁJUS 2-ÁN:

Szabó Lujza, K. Voith Ilonka, Laurisán Lajos, Pajor Ödön és Komor Vilmos karnagy felléptével.

MIGNON

Mozik műsora

VIGSZÍNHÁZ. A legújabb magyar hangosfilm. „KISÉRTÉTEK VONATA“, az izgalmas vigjátéka. Főszerepekben: Röck Marika, Törzs Jenő, Beregi Oszkár, Gombaszögi, Turay (FTC).

URANIA. Két és félórás műsor! Két sláger. „ARSÉN LUPIN“ bűnügyi történet 10 felvonásban. (John Barrymore, Lionel Barrymore). „A SZERETET HYMNUSZA“, dráma 8 felvonásban. Főszerepekben: Alexander Carr.

APOLLO. Kizárólag csak felnőtteknek! 3 sláger egy műsorban. Két és fél órás előadások.

Előadások: Vig 5-7-9 óra, Apolló fél 7-9 óra, Urania fél 5-7 és fél 10 órakor.

Boesky-tér. Telefon: 14-26.

Szombaton:

„URI GONOSZTEVŐK“. Kalandordráma Lil Dagover, Verebes Ernő főszereplésével. — Megelőzi: „MISTER HAM VETÉLYTÁRSÁ“. — Előadások: 7. 9 órakor.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában. Felelős kiadó: DR. PAJÓR GYÖZŐ igazgató. FRISS SÁNDOR művezető.

SPORT

Győzött a Nemzeti Mascarában

Orango, április 28.
A Nemzeti Mascarában 3:1 (1:0)-ra győzött a helyi csapat felett.

DVSC—DEAC 5:0

A DVSC tegnap 5:0 (1:0) arányban megverte a DEAC csapatát. A gólokat Szabó és Bihari lőtték.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A 76 kg-os buza hivatalos jegyzése: Tiszai 13.85—14.00, ftiszai, jászszági 13.20—13.35, fejmegyeri, dtuli, pestv., bácskai 12.85—13.00.

Határidőüzlet: Buza: május 12.82, június 13.07, október 11.98. Rozs: május 6.72, június 6.83, október 7.95. Tengeri: május 6.92, július 7.45, augusztus 7.66.

Készárúüzlet: Buza: tiszai 77 kg 14.10—14.30, 78 kg 14.30—14.45, 79 kg 14.50—14.65, 80 kg 14.65—14.80, ftiszai, jászszági 77 kg 13.35—13.50, 78 kg 13.50—13.65, 79 kg 13.65—13.80, 80 kg 13.80—13.95, fejm., dtuli, pestv., bácskai 77 kg 13.00—13.15, 78 kg 13.15—13.30, 79 kg 13.35—13.50, 80 kg 13.45—13.65.

Rozs: pestv. 6.50—6.60, egyéb rozs 6.50—6.60, tak. árpa I. 8.70—9.00, tak. árpa II. 8.60—8.70, felv. sörárpa 10.75—12.50, egyéb sörárpa 9.75—11.00, zab I. 8.10—8.30, zab II. 8.00—8.10, tiszai tengeri 6.85—6.95, egyéb tengeri 6.85—6.95, kórpa 5.85—5.95.

A készárúvásáron buza 15—20 fillérral olcsóbb, rozs nem változott, zab 10 fillérral olcsóbb, tengeri nem változott.

Debreceni háromfi., zöldség, gyümölcs- és zöldségpiaci árak:

Hízott liba kg 1.10—1.30, hizott ruca kg 1.30—1.50, kis liba párja 2.00—3.00, kis ruca párja 40—50, kis csirke párja 24—30, csirke, tyúk kg 90—1.10, rántanivaló csirke párja 1.30—2.50, pulvka kg 60—90, tojás db 04—05, alma kg 60—1.10, narancs kg 66—90, petrezselvem kg 08—10, sár-garépa kg 05—08, vöröshagyma 06—08, foghagyma kg 20—26, krumpli kg 04—08, uorka db 30—40, saláta db 03—08, vöröshagyma csomója 04—06.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 pengő, három napilapban, a Debreceni Független Újságban, a Debreceni Újságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APROHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Betöltendő állás

Tökeerős vezető 296 holdamra — villanyosnál urilakkal — jelentkezzék Csapó 19. 3764

Mindenes főzőlányt jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek Arany János ucca 2. II. emelet 9. 3751

Intelligens nőmet kisasszony esetleg végzett ötvőt keresek 3 éves kisleány mellé délelőtre, Arany János 2. II. emelet 9. 3750

Mindenes főzőnő elsőjére hosszú bizonyítvánnyal felvételt ik. Nagyvárad ucca 4. szám. Singer. 3760

Igazolványos rikkancsokat felvesz a Független Újság kiadóhivatala Piac ucca 49. 3767

Megbízható kifizető, nem iskolaköteles, 1-évre felvétetik. Kocsák, Széchenyi ucca 57. 3776

Fiatal bejáróleányt 2—4-ig mosogatóra felveszek. Kigyó ucca 38. keresztépület. 952

Kenyérelárusítót Degenfeld téri vassátorba kaudióval azonnalra felveszek. — Arany János 28. 3775

Ügyes bejárónőt azonnal felveszek. — közeli lakót. Kis-Debrecen szálloda. P

Bejárónőt mindenest, ki főzni tud hosszabb bizonyítvánnyal felveszek. Magoss György-tér 24. 3771

Kifizetőt és mindenes leányt felveszek. Moskovits, Arany János 62. 3779

Állást keresők

Ügyes kiárusító óvadékkal állást keres. Cim a kiadóban. 3759

Ügyes, megbízható leány főzéshez is ért, május 1-re, esetleg azonnalra „uri háztartásba bejárónőnek ajánlkozik. Érdeklődők címeit a kiadóba kéri. 805

Üzletek

Vendéglő szállodával a vasútnál azonnal átadó. Cim a kiadóban. 3765

Keresünk főuccán nagyobb üzlethelyiséget. Gazdák Bankja. 958

Üzlethelyiség Piac ucca 56. alatt sürgősen kiadó. 947

Ingatlan

Kiadó Kossuth-kertben 4 hold szőlőföld villával, Sestakertben 1 hold szőlőföld 2 szobás lakással bérbe vagy felébe. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 956

Kondor uccán építkezési házhelyek négyszögölként 3 pengő 50 fillérről eladók. Szent Anna 4. 913

Eladó több adómentes kis ház telepen részletfizetéssel is. — Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 955

Kiadó lakás

Kiadó különbejáratu csinosan butorozott szoba. József kir. herceg ucca 50. 3777

Egy szoba, konyhás egyszerűbb nagy lakás kiadó. Villany, víz a lakásban és egy udvari szép szoba magánosnak. Lorántffy 42. 775

Teljesen különbejáratu szoba pakirozott udvarban, nyaralóknak kitűnő üdülőhely, kiadó. Cim a kiadóban. 3754

Háromszobás, előszobás, fürdőszobás urilakás központban kiadó. Fűveskert ucca 14. 3747

Kiadó a Ferenc József ut 34. száma házában 3-ik emeleti, udvari teljesen modern 4 szoba, hall és minden mellékkeliséggel 416 lakás, központi fűtéssel és melegvízellátással.

Egy uccai szoba, konyha május 1-re kiadó. Székely ucca 9. 910

Kiadó modern 4 szobás tiszta lakások májusra és augusztusra. Csapó 59. 957

Kiadó telepi házakban több egyszobás lakás. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 954

Különbejáratu uccai butorozott szoba a Dérimzeum közelében kiadó. Cserepes u. 4. 959

Különbejáratu butorozott szoba irodának is kiadó. Piac 21., emelet. 3774

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Két
szoba, konyhás lakás kiadó május 1-re. Cserepes ucca 10. 940

KIADÓ
Csillag u. 82. sz. családi ház. Értekezni: Ispotály u. 13. szám alatt. 851

Háromszobás
uccai lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Arany János u. 30. 906

Kettőszobás,
verandás lakás, pince, 200 öl gazdasági udvar, nyárkonyha kiadó. Nap ucca 10. 907

Csinosan
butorozott uccai szoba központi fűtéssel kiadó. Batthyány u. 17. II. em. 5. 3707

Két
szoba, konyha, speiz kiadó. Percses ucca 18. 858

II. emeleti
5 szobás, komfortos lakás május 1-től kiadó. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1721

Kiadó
2 szobás, konyhás lakás olcsó áron Meszena ucca 2. szám alatt. Értekezni dr. Papp ügyvédnél. Batthyány u. 14. alatt. 791

Kiadó
modern két szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel magas földszinten Domokos Lajos ucca 26. Vénkert. 636

Orvosi
rendelőnek két szoba havi 40 P-ért kiadó. Kálvin-tér 5. 929

Kiadó
szoba, konyha, speiz. Bezerédi ucca 15. Köntöskert, második járás. 943

Szép
uccai szoba, előszoba, fürdőszoba, kapualatti bejárattal központban kiadó. Iskola ucca 8. 937

3-4 szobás
lakások kiadók novemberre. — Cim a kiadóban. 663

Butorozott
tisza kényelmes szoba különbejárattal ellátással is kiadó. — Csapó ucca 19., udvarban, jobbra. 1530

Két
egy- és kétszobás lakás kiadó. Külsővásártér 9. Értekezni: Papp I. szőlőnél, Ferenc József ut 16. sz. 936

Május
1-ére kiadó kétszobás, konyhás lakás mellékhelyiségekkel. Vörösmarty u. 32. sz. 795

Ispotály
7. alatt 3, 2, 1 szobás lakások mellékhelyiségeivel kiadó. Szeni Anna 4. 914

Különbejáratu
butorozott szoba, fürdőszoba használatos kiadó. — Ugyanott műhelynek száraz, világos pincék kiadók. Hatvan ucca 58. 3758

Kerti lakást
közponon azonnalra, augusztusra nagyobb (osztható) kiadó Komlóssy 16. 3763

Irodahelyiség
azonnalra kiadó. Piac 38. alatt Dr. Ackermann ügyvédnél. P3754

Egy
szoba, konyha, speiz villanyvilágítással május 1-re kiadó. Kuruc ucca 42. Csapókert. 960

Lakást keresők

Keresek
olcsó, kis butorozott szobát, lehetőleg különbejárattal azonnalra napi fizetéssel. Választ kérek kiadóba „Naponta fizetek” jellegre. 3780

Eladás

Méray-motorkerékpár,
350 kbc., elsőrangú állapotban, majdnem új gumikkal, hátsó ülésel, Bosch-világítással 550 pengő készpénzért eladó. Cim: Piac 49., nyomda.

Műbutorokat
jótállással készit és raktáron tart Csapó u. 67., Bálint József. 697

Prága alfa
tipusu 5 üléses kitünő karban lévő kis autó eladó. Havi utadója 10 pengő. Megtekinthető Bosch service, Széchenyi ucca 24. 789

Fajgalamb
tulszaporodás miatt eladó. — Apaffy ucca 20. 661

Varrógép
használt és új olcsón eladó vagy kölcsön kapható Szilágyi kézimunkaüzletében. 3729

Töbrendbéli
autó, motorkerékpár eladó. — Pannoni garage, Piac 42. 923

Tenyészkoza
yorschirei eladó. Ispotály u. 13. sz. 918

Harley-Davidson
oldalkocsis motorkerékpár kifogástalan állapotban eladó. Cordatic lerakat, Piac u. 6.

Zsibárusoknak is!!!
paplanok, löszormatracok, afrikai matracok, takarók, dunyhahaj, párnahaj, lepedők eladók. Csapó 19., keresztépület. 3734

Eladó sürgösen
1 jó hűtő, Berkel-méreg, márványpuld. Piac ucca 66. hentesüzlet. 3735

Írógép
használt. Irodauvegialak olcsón eladó. Hunyadi u. 21. Révész. 3748

Két vasajtó
eladó. Piac ucca 46. Frank. 3769

Igyunk
ceglédi bort, olcsót és jót. Lerakat Varga ucca 10. 951

Tizlovas
villanymotor, ugyanolyan dinamó eladó. Hatvan ucca 71. 960

Istállónak,
kamarának, kerítésnek deszkák, sulápok olcsón eladók. Simonffy ucca 57. 961

Szőnyeg
három és négy méteres eladó. Széchenyi ucca 34., emeleten. 3776

Óbor
literje 40, 5 liter vételnél 36 fillér. Boldogfalva ucca 13. 950

Kutvasvályuk,
épitkezéshez vassinek, sparheltek legolcsóbban. Fischer, Csapó 89. Telefon 28-59. 3752

Eladók:
garantált tiszta fehér sodronyos vaságy, sezion, egyszerűbb csillárok, virágtartók. Cim a kiadóban. 3736

Tégla,
száraz, legjutányosabb árban bármily mennyiségben Balogh és Vértessy téglagyárban. Telefon 23-18. 1395

Elköltözés
miatt sürgösen nagyon olcsón eladó hálózati rádió, drótsodrony és madracok. Hajnal u. városi bérház A. I. 8. 830

Eladó
empire stílusban készült vitrin berakással. Bethlen ucca 48., asztalosnál. 934

Mongol
rókzsba és kétsütős takaréktűzhely eladó. Nyugoti ucca 34. 932

Pászka
kapható még a készlet tart Steinberger fűszerezőnél. Hatvan ucca 61. 3761

Libatoll,
új, fehér, eleven libából sürgösen eladó. Cim a kiadóban. 948

Vétel

Zálogcédulát
használt férfiruhákat, használt butorokat veszek; levelezőlap-hívásra házhoz megyek. Áruközvetítő, Csapó 14. 3772

Sokszorosító
stenciles, kézzel forgatható és jó állapotban lévő gépet megvételre keres a IX. Cserkészkerület, Ref. gimnázium. Ajánlatokat reggel nyolc és kilenc óra között 29-03. telefonon kérünk. 949

Dame
francaise donne lecons. Francia nyelvtanáró órákat ad. — Batthyány ucca 5. Tanítványához is megy. 953

Zongoraórák
havi öt pengőtől, magyar nóták. Eötvös ucca 90. P

Ikerablakot,
hármast. 120-130 magasat megvételre keresek. Ispotály u. 13. sz. 1369

Recamiert,
garantáltan tisztát megvételre keresek. Cim a kiadóban. 3736

Használt
állványpolcot 6/4 vastagságú veszek, asztalos. Csapó 19. 3770

Buzaaljat,
repealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy ucca 20. 656

Rádió

Rádiót,
csillárt, kerékpárt, gumit, alkatrészeket legolcsóbban vásárol: Katznál. Piac 60. 3753

Oktatás

Naményi
gyorsíró- és gépiróiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Al-lamérvényes bizonyítvány. — Batthyány u. 9.

Dame
francaise donne lecons. Francia nyelvtanáró órákat ad. — Batthyány ucca 5. Tanítványához is megy. 953

Zongoraórák
havi öt pengőtől, magyar nóták. Eötvös ucca 90. P

**50 fillérért
három napilapban
közöljük 10 szavas
apróhirdetését**

hátköznap, vasárnap 70 fillérért.

**Három NAPILAP
sokezer olvasója**

olvassa nálunk feladott apróhirdetését naponta, ennél fogva

a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz.

**Debreceni Független Ujság
Debreceni Ujság
Debreceni Polgár.**

Különféle

Amerikai
hölygfodrászat, Piac ucca öt, félemelet, legolcsóbb árai: Vas-ondolálás 50 fillér, vizondolálás 50 fillér, manikűr 30 fillér, hajvágás 40 fillér, hajmosás 50 fillér. Speciális hennázás legolcsóbban. Diákoknak, egyetemi hallgatóknak árengedmény. Olcsó bérlérendszer. Tanulóleányok felvételnek. 3421

Minden
igénynek megfelelően a legdivatosabb fazont elsőrendű munkával mélyen leszállított árban készíti Kun József uridivat-szabó, Piac 44. 793

Kertberendezéseket,
sírok beültetését, szobanövények átültetését jutányosan vállalom. Farkas József műkertész Piac u. 14. virágüzlet. 3631

Vasbeton
vagy téglá sírbolt (kripta) építését és emeletes házak tatarozását jutányos áron vállalja Kállai építómester, K. Tóth u. 5. Költségvetés díjtalan. 3730

Költözéskor
csillárját szakszerűen átszereli, javítja, tisztítja Varga bronzműves és szerelő, Csapó u. 9. sz. 3738

Modern
kis gyárhelyiség kiadó (villany, víz) Deák Ferenc 6. „Takarékosság”-nál. 3755 szom, kedd

Örökre adnám
szép szöke 7 éves kisleányomat. Csakis gyermekszerező, jó családba, Cim Arany János ucca 54. sz. Házfelügyelő. 3756

Ondolálás 40,
manikűr 30, hajvágás 20 és 30. Miklós ucca 53. Toma. 3757

2 istálló
15 drb. jóságura, autogarázs, azonnal kiadó. Miklós ucca 35. 3768

Villamos
selyem ernyők és drótvázák áthuzását olcsón készíti Göröcs Lajos, Péterfia 37. 3766

Faragott
ebédlőért 250 pengőt ígértó délelőtt tíze várom. Piac 59. Földszint. 3772

Pénzestársat
keresek étkezdehez. Péterfia 24. első ajtó. 958

Kert
parkirozását, sítik beültetését jutányosan vállalom. Orosz Imre kertész, Hadirokkant Szövetéség, Gambinusz-átjáró. 961

FÜRDŐSZOBA
ATALAKÍTÁSOK, JAVÍTÁSOK. DIJTALAN AJÁNLALAT. GYENESI SZENT ANNA U. 8. TELEFON 19-37. 3781

Gáz-,
vizvezeték átszerelése, javítása legolcsóbban Wilhelmnél, Széchenyi tizenkilenc, Simonffy husz. P28

Kerékpár,
varrógép, írógép, gramofon, rádió szakszerű javítása Molnár Ernő műszerésznel, Csapó u. 30. 3445

Magános
intelligens nőnek lakást adok csekély ellenszolgáltatásért. Cim kiadóban. 912